

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Державної судової
адміністрації України

/підпис/

Олексій САЛЬНКОВ

_30.08.2022 р.

**ПЛАН
РЕАГУВАННЯ НА НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ НА ОБ'ЄКТАХ
ДЕРЖАВНОЇ СУДОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ УКРАЇНИ**

ЗМІСТ

Загальні положення	3
Розділ I. Аналіз можливих ризиків виникнення надзвичайних ситуацій	5
Розділ II. Організація виконання основних заходів цивільного захисту у разі загрози та виникнення надзвичайних ситуацій	10
Розділ III. Організація забезпечення заходів цивільного захисту та взаємодії під час ліквідації наслідків надзвичайної ситуації	17
Розділ IV. Рекомендації щодо реагування на окремі надзвичайні ситуації	19
Додатки	
1. План виконання основних заходів з реагування на надзвичайні ситуації	

Загальні положення

Цей план розроблено відповідно до вимог Кодексу цивільного захисту України, інших законодавчих та нормативно-правових актів, які діють у сфері цивільного захисту, для планування заходів з реагування на прогнозовані надзвичайні ситуації техногенного, природного, соціального та воєнного характеру (далі – надзвичайні ситуації) об'єктового рівня, а також організації взаємодії органів управління та сил цивільного захисту при ліквідації наслідків цих надзвичайних ситуацій на об'єктах Державної судової адміністрації України (далі – ДСА України), розташованих на території Печерського району м. Києва.

Об'єкти ДСА України розташовані в адміністративних межах Печерського району м. Києва за адресами:

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5;

01601, м. Київ, вул. Липська, 16-б;

01601, м. Київ, вул. Липська, 16-г;

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5, споруда гараж.

Основними завданнями цього плану є:

визначення можливих (прогнозованих) надзвичайних ситуацій техногенного, природного, соціального та воєнного характеру, які можуть виникнути на об'єктах ДСА України;

визначення можливих небезпечних зон від об'єктів, розташованих на території м. Києва, що можуть спричинити небезпечні ситуації;

визначення безпечних територій для тимчасового розміщення працівників ДСА України на час проведення робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

визначення та своєчасне вжиття необхідних запобіжних заходів з недопущення прогнозованих надзвичайних ситуацій;

забезпечення захисту життя та здоров'я працівників ДСА України (далі - працівники) від негативного впливу надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, зокрема шляхом укриття працівників у фонді захисних споруд цивільного захисту та/або евакуації в безпечні місця;

забезпечення сталого функціонування ДСА України в разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій;

мінімізація матеріальних і фінансових втрат від впливу надзвичайних ситуацій та економічних затрат у період ліквідації надзвичайних ситуацій та їх наслідків.

Виконання завдань цього плану здійснюється шляхом вжиття організаційних, інженерно-технічних, санітарно-гігієнічних, протиепідемічних та інших спеціальних заходів цивільного захисту.

Основними заходами, на планування та вжиття яких спрямовано цей план, є:

організація оповіщення та інформування працівників про можливу загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій з використанням відомчих систем зв'язку, оповіщення та телекомунікацій;

забезпечення укриття працівників у фондї захисних споруд цивільного захисту;

здійснення заходів з евакуації працівників у безпечні місця, якщо виникає безпосередня загроза їх життю та здоров'ю;

радіаційний, хімічний та біологічний захист;

інженерний захист.

Ураховуючи відсутність у структурі ДСА України відповідних спеціалізованих підрозділів медичного, біологічного та психологічного захисту, забезпечення санітарного й епідемічного благополуччя здійснюється за рахунок територіальних спеціалізованих служб цивільного захисту.

У цьому плані терміни вживаються в значеннях, визначених Кодексом цивільного захисту України.

Розділ I

Аналіз можливих ризиків виникнення надзвичайних ситуацій

1. Загальна характеристика місцевості, будівель і територій, в яких розташовані об'єкти ДСА України.

Структурні підрозділи ДСА України територіально розташовуються в адміністративних межах Печерського району м. Києва.

Комплекс будівель загальною площею 3073,4 м², у тому числі:

адміністративний будинок площею 1190,9 м² за адресою: м. Київ, вул. Липська, 18/5;

адміністративний будинок площею 904 м² за адресою: м. Київ, вул. Липська, 16-б ;

адміністративний будинок площею 931,1 м² за адресою: м. Київ, вул. Липська, 16-г;

адміністративна споруда гараж площею 47,79 м² за адресою: м. Київ, вул. Липська, 18/5, літер Е.

Відповідно до інформації, наданою органами управління територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту м. Києва та її місцевих ланок, до найбільш вірогідних ризиків виникнення надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру відносяться:

несприятливі погодні умови у вигляді сильного дощу, снігу, вітру та, як наслідок, паводки, зсуви ґрунту, перебої в системах енергопостачання;

масштабні пожежі в екосистемах;

пожежі та вибухи на об'єктах промисловості;

аварії на енергетичних системах;

аварії на транспорті;

аварії в системах енергозабезпечення;

інфекційні захворювання та отруєння людей;

аварії в системах зв'язку та телекомунікацій.

Планування евакуації населення м. Києва проводиться із зон:

можливого радіаційного та хімічного забруднення;

катастрофічного затоплення місцевості із чотиригодинним добіганням проривної хвилі при руйнуванні Київського гідровузла (для районів можливого затоплення на території міста);

масштабних лісових і торф'яних пожеж, землетрусів, зсувів, інших геологічних і гідрологічних явищ і процесів;

проявів тероризму (надзвичайні ситуації соціально-політичного характеру).

На території м. Києва розташовані два радіаційні небезпечні об'єкти – ядерний реактор Інституту ядерних досліджень НАН України та Київський державний міжобласний спецкомбінат (КДМСК) Укр. ДО "Радон".

Прогноз радіаційної обстановки в разі аварії на дослідницькому ядерному реакторі ВВР-М здійснено фахівцями НАН України за методикою "Оцінка радіаційних наслідків аварії на дослідницьких реакторах", що розроблена Інститутом атомної енергетики ім. І. В. Курчатова.

Унаслідок аварії на ядерному реакторі, за висновками фахівців НАН України, не очікується формування зони небезпечного забруднення радіонуклідами та немає необхідності в проведенні евакуації персоналу Інституту й населення.

За прогнозами, території об'єктів ДСА України можуть потрапити до зони радіаційного контролю (від 2 до 25 км від ВВР-М). У цій зоні передбачається проведення постійного дозиметричного та радіологічного контролю. Отже, у цьому разі необхідності в укритті працівників у захисних спорудах цивільного захисту, застосування засобів захисту органів дихання, проведення йодної профілактики серед працівників, обмеження перебування на відкритій місцевості, а також вжиття спеціальних заходів санітарно-гігієнічного спрямування немає.

Території та будівлі ДСА України не потрапляють до зони можливого хімічного зараження в разі аварій на хімічно-небезпечних об'єктах.

Відповідно до рекомендацій Управління з питань цивільного захисту виконавчого органу Київської міської ради (КМДА) для укриття працівників у разі виникнення інших надзвичайних ситуацій можливо використовувати підземний простір міста (підвальні приміщення) в радіусі укриття.

Згідно з переліком потенційно-небезпечних об'єктів та об'єктів підвищеної безпеки м. Києва хімічно та радіаційно небезпечних об'єктів, розміщених поруч із будівлями ДСА України, немає.

Об'єкти ДСА України не потрапляють у прогнозовану зону ураження внаслідок небезпечної виробничої діяльності, яка може нести загрозу життю та здоров'ю працівників, до зони можливого катастрофічного затоплення, а також до зон з високими ризиком виникнення масштабних лісових і торф'яних пожеж і пожеж в інших природних екосистемах, землетрусів, зсувів, інших геологічних і гідрологічних явищ і процесів.

На територіях об'єктів ДСА України немає потенційно-небезпечних об'єктів (ПНО), об'єктів підвищеної безпеки (ОПН), зокрема хімічно та радіаційно небезпечних об'єктів, не зберігаються, не виробляються та не використовуються вибухонебезпечні, небезпечні хімічні речовини (НХР).

Ураховуючи викладене, а також виходячи з профілю діяльності ДСА України, об'єкти, що перебувають у його оперативному управлінні, не можуть бути джерелом великих виробничих аварій або катастроф. При цьому не виключено можливості виникнення на них пожеж, здійснення терористичних актів та інших негативних подій соціально-політичного та воєнного характеру.

2. Надзвичайні ситуації, які можуть виникнути на об'єктах ДСА України.

Відповідно до аналізу інформації, яка була надана органами управління територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту м. Києва та її місцевих ланок, основну техногенну та природну небезпеку для територій і будівель ДСА України визначають:

основні природні загрози:

комплексні гідрометеорологічні явища, а саме: сильні поривчасті вітри, сильні опади у вигляді дощу та снігу, сильна ожеледиця, обледеніння ліній електропередач, часткове підтоплення територій у період весняної повені та при зливах;

наслідки активізації зсуву ґрунтів, у тому числі внаслідок землетрусів;
виникнення інфекційних захворювань, отруєння людей;

основні техногенні загрози:

порушення роботи систем життєзабезпечення внаслідок аварій на об'єктах енерго-, водозабезпечення, водовідведення і каналізації та інших об'єктах комунальної сфери, що також можуть супроводжуватися зсувами ґрунту;

аварії на транспорті в безпосередній близькості до об'єктів ДСА України з розливом (викидом) небезпечних хімічних речовин;

пожежі;

основні загрози соціального та воєнного характеру:

забруднення території та внутрішніх приміщень радіаційно та хімічно небезпечними, іншими шкідливими забруднюючими речовинами понад гранично допустимих концентрацій;

виявлення на територіях та у приміщеннях вибухонебезпечних предметів та вибухових пристроїв;

масові заворушення;

раптова руйнація будівель і споруд.

3. Надзвичайні ситуації на об'єктах ДСА України.

На об'єктах ДСА України можуть виникнути надзвичайні ситуації:

природного характеру:

у зимовий період можливі снігові замети, сильна ожеледь, що може призвести до зупинки руху транспорту, порушення енергопостачання та умов життєдіяльності;

сильні поривчасті вітри тривалістю від кількох годин до доби, а також короткочасні, але великої руйнівної сили;

затоплення та підтоплення територій і приміщень при зливах, інтенсивному таненні снігу;

групові випадки виникнення небезпечних інфекційних хвороб;

епідемічний спалах небезпечних інфекційних хвороб;

отруєння людей у результаті споживання продуктів харчування, токсичними та іншими небезпечними речовинами;

техногенного характеру, у тому числі на транспорті (поблизу об'єктів ДСА України):

аварії на транспорті з викидом (розливом) біологічно небезпечних речовин;

аварії на транспорті з викидом радіоактивних речовин;

аварії на транспорті з викидом хімічно небезпечних речовин;

пожежі:

пожежі (вибухи) у будівлях та спорудах об'єктів ДСА України;

аварії на об'єктах життєзабезпечення та житлово-комунального господарства:

руйнування будівель і споруд;

аварії на теплоелектростанціях та теплоцентралях;

аварії в електричних мережах;

аварії на каналізаційних системах з викидом забруднювальних речовин;

аварії на тепломережах в холодну пору року;

аварії в системах забезпечення населення питною водою;

аварії систем зв'язку та телекомунікації;

соціального та воєнного характеру:

встановлення вибухових пристроїв у громадських місцях;

масові заворушення;

виявлення застарілих боєприпасів;

розлив ртуті в службових приміщеннях;

забруднення службових приміщень та територій небезпечними хімічними, радіоактивними та біологічними речовинами.

4. Прогнозовані надзвичайні ситуації, які можуть виникнути на об'єктах ДСА України.

Відповідно до аналізу можливих причин та наслідків прогнозовані надзвичайні ситуації, які можуть виникнути на об'єктах ДСА України, за рівнями можуть бути віднесені до надзвичайних ситуацій об'єктового рівня, реагування на які планується та в межах компетенції здійснюється за цим планом:

снігові замети, сильна ожеледь у зимовий період з порушенням нормальних умов функціонування структурних підрозділів ДСА України (на території та біля об'єктів ДСА України);

підтоплення території, підвальних та цокольних поверхів унаслідок інтенсивних злив та/або танення снігового покриву;

пожежі (вибухи) у будівлях;

раптове руйнування будівель;

аварії на об'єктових системах життєзабезпечення: електричних мережах, каналізаційних системах, тепломережах, водопровідних системах;

виявлення вибухонебезпечних предметів, застарілих та не знешкоджених боєприпасів та інших вибухових пристроїв;

виявлення в навколишньому середовищі небезпечних хімічних, радіоактивних та біологічних речовин понад гранично допустиму концентрацію (ГДК);

виявлення джерел іонізуючого випромінювання та радіоактивних відходів;

загроза або виникнення аварій на транспорті з викидом (виливом) небезпечних хімічних речовин (НХР) поруч з об'єктами ДСА України.

Реагування на надзвичайні ситуації вищого рівня (місцевого, регіонального та державного), участь працівників ДСА України у виконанні відповідних заходів цивільного захисту буде здійснюватися відповідно до планів реагування на надзвичайні ситуації єдиної державної системи цивільного захисту.

Розділ II

Організація виконання основних заходів цивільного захисту в разі загрози та виникнення надзвичайних ситуацій

Цей план вводиться в дію в разі загрози або виникнення на об'єктах ДСА України надзвичайних ситуацій техногенного, природного, соціального або воєнного характеру об'єктового рівня, а також у разі виникнення надзвичайних ситуацій вищого рівня – для проведення першочергових заходів з питань цивільного захисту.

Підставами для введення цього плану в дію є загроза або виникнення на об'єктах ДСА України надзвичайної ситуації об'єктового, місцевого, регіонального та державного рівнів, а саме:

- аварій, пов'язаних із раптовою руйнацією будівель та споруд унаслідок землетрусу, зсуву ґрунту, терористичної та військової діяльності та інших негативних чинників;

- виявлення вибухонебезпечних предметів, застарілих та незнешкоджених боєприпасів, інших вибухових пристроїв;

- аварій на автомобільному транспорті (із загрозою об'єктам ДСА України);

- великих та складних пожеж (із загрозою об'єктам ДСА України);

- аварій на об'єктах життєзабезпечення та інших об'єктах житлово-комунального господарства й паливно-енергетичного комплексу;

- аварій на енергетичних системах;

- виявлення шкідливих речовин понад гранично допустимі концентрації (ГДК);

- аварій з викидом (загрозою викиду) хімічно-небезпечних речовин;

- стихійних природних (гідрометеорологічних) небезпечних явищ;

- негативного впливу повені, паводків, затоплень і підтоплень території;

- інші непрогнозовані надзвичайні ситуації відповідних рівнів.

1. Основні завдання щодо попередження та ліквідації надзвичайних ситуацій.

Основними завданнями щодо попередження та ліквідації надзвичайних ситуацій є:

- своєчасне виявлення передумов аварій та катастроф і ефективно їх попередження;

- підтримання високої готовності пунктів управління, систем оповіщення та зв'язку, оперативне реагування на надзвичайні ситуації та ліквідація їх наслідків;

створення матеріальних резервів, призначених для запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій, резервного фонду тощо, удосконалення механізму їх використання.

Залежно від масштабів та особливостей надзвичайної ситуації, що може виникнути на об'єктах ДСА України, за рішенням керівництва ДСА України може встановлюватися один з нижче названих режимів функціонування органів управління та готовності сил цивільного захисту територіального утворення.

Режим повсякденної діяльності – при нормальній виробничо-промисловій, радіаційній, хімічній, біологічній, сейсмічній, гідрологічній та гідрометеорологічній ситуації (за відсутності епідемій, епізоотій та епіфітотій).

Режим підвищеної готовності – при суттєвому погіршенні виробничо-промислової, радіаційної, хімічної, біологічної, сейсмічної, гідрологічної та гідрометеорологічної ситуації (у разі отримання інформації про можливість виникнення надзвичайної ситуації).

Право на введення в дію режимів готовності надано:

Кабінету Міністрів України та Київській міській державній адміністрації – режим підвищеної готовності та режим надзвичайної ситуації;

Президентові України – режим діяльності в надзвичайному стані.

Режим діяльності у надзвичайній ситуації – при реальній загрозі виникнення надзвичайної ситуації та під час реагування на неї.

Режим діяльності в надзвичайному стані вводиться в Україні або на окремих її територіях у порядку, що визначений Конституцією України та Законами України "Про правовий режим надзвичайного стану" і "Про надзвичайний стан".

2. Порядок виконання основних заходів цивільного захисту на об'єктному рівні.

У разі одержання ДСА України інформації про загрозу виникнення надзвичайної ситуації:

невідкладно утворюється комісія з питань надзвичайних ситуацій та комісія з питань евакуації ДСА України (у разі потреби) та здійснюється оповіщення і збір членів комісій;

організовується чергування керівного складу структурних підрозділів ДСА України;

приводяться в готовність системи оповіщення і зв'язку, уточнюються тексти повідомлень щодо порядку дій працівників при виникненні надзвичайної ситуації;

перевіряються та приводяться в готовність засоби пожежогасіння, якими оснащені об'єкти ДСА України (пожежні крани, автоматичні системи пожежогасіння і автоматична пожежна сигналізація тощо);

організуються і проводяться попереджувальні інженерно-технічні, спеціальні та інші заходи, які спрямовані на запобігання або зниження впливу наслідків можливих надзвичайних ситуацій;

організується взаємодія з КП «Київпаstrанс» стосовно отримання транспорту для термінової евакуації в безпечні місця працівників та матеріальних цінностей;

за необхідності організуються і проводяться навчання з евакуації або виведення працівників з районів можливого виникнення надзвичайних ситуацій (небезпечних районів) у безпечні;

здійснюється організація взаємодії з органами управління та підрозділами територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ (структурними підрозділами з питань цивільного захисту Київської міської та районних у м. Києві державних адміністрацій), оперативно-рятувальною службою цивільного захисту ДСНС України, підрозділами Служби судової охорони (ССО), територіальними органами інших центральних органів виконавчої влади щодо виділення сил і засобів для надання допомоги в проведенні рятувальних та інших невідкладних робіт та заходів, а також всебічного їх забезпечення;

проводяться заходи щодо коригування списків (комісії з питань надзвичайних ситуацій) осіб для здійснення перепускного режиму на об'єктах ДСА України.

3. Дії в разі виникнення надзвичайної ситуації.

У разі виникнення надзвичайної ситуації невідкладно оповіщається (з використанням усіх засобів оповіщення та зв'язку) керівництво та працівники ДСА України, а також за тел. 101 ДСНС (у разі якщо інформація про виникнення надзвичайної ситуації надійшла не від цієї служби).

У разі виявлення постраждалих викликається за тел. 103 екстрена медична допомога, за необхідності – пожежно-рятувальні та інші аварійно-відновлювальні служби (газу, енергетики, водоканалу тощо).

Працівникам доводиться порядок першочергових дій та заходів захисту.

Збирається засідання (комісії з питань надзвичайних ситуацій), на якому:

встановлюється вид та рівень надзвичайної ситуації;

визначаються рекомендації щодо необхідності введення відповідних режимів захисту та/або проведення евакуації працівників;

призначається персональний склад спеціальної комісії, керівник та штаб з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації (у разі виникнення надзвичайної

ситуації об'єктового рівня), або визначаються фахівці, які повинні увійти до складу штабу з ліквідації надзвичайної ситуації вищого рівня (за необхідності);

збирається засідання комісії з питань евакуації ДСА України (за необхідності);

здійснюються заходи щодо захисту працівників, які перебувають у небезпечній зоні, шляхом евакуації (виведення / вивезення) працівників та матеріальних цінностей з небезпечної зони);

вирішується питання щодо можливості та необхідності залучення працівників до виконання робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації;

здійснюються заходи із всебічного забезпечення та сприяння діям підрозділів оперативно-рятувальної служби цивільного захисту та інших аварійно-рятувальних служб, служб та формувань цивільного захисту територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ, залучених до ліквідації наслідків надзвичайної ситуації;

за необхідності керівництво структурних підрозділів ДСА України організовує роботу в цілодобовому режимі;

здійснюються заходи щодо обмеження доступу до зони надзвичайної ситуації сторонніх осіб, з охорони громадського порядку та охорони матеріальних цінностей у зоні надзвичайної ситуації;

готуються та надсилаються до ДСНС, керівництва ДСА України термінові донесення, доповіді та інші види інформування з питань цивільного захисту.

4. Забезпечення укриття працівників у фонді захисних споруд цивільного захисту.

Відповідно до нормативів інженерно-технічних заходів цивільного захисту (ІТЗ ЦЗ) території м. Києва, на яких розташовано об'єкти ДСА України, попадають до зони можливих значних руйнувань та небезпечного радіоактивного забруднення.

Працівники ДСА України підлягають укриттю у швидко споруджуваних захисних спорудах цивільного захисту, найпростіших укриттях та спорудах подвійного призначення.

Укриттю підлягає 100 відсотків працівників ДСА України.

Швидко споруджувана захисна споруда цивільного захисту – захисна споруда, що зводиться із спеціальних конструкцій за короткий час для захисту людей від дії засобів ураження в особливий період.

Споруда подвійного призначення – це наземна або підземна споруда, що може бути використана за основним функціональним призначенням і для захисту населення.

Найпростіше укриття – це фортифікаційна споруда, цокольне або підвальне приміщення, що знижує комбіноване ураження людей від небезпечних наслідків надзвичайних ситуацій, а також від дії засобів ураження в особливий період.

5. Організація евакуаційних заходів працівників ДСА України.

Евакуація може проводитись на державному, регіональному, місцевому або об'єктовому рівні.

Залежно від особливостей надзвичайної ситуації встановлюються такі види евакуації:

- 1) обов'язкова;
- 2) загальна або часткова;
- 3) тимчасова або безповоротна.

Рішення про проведення евакуації приймають:

на державному рівні – Кабінет Міністрів України;

на регіональному рівні – Київська міська державна адміністрація;

на місцевому рівні – Печерська районна у місті Києві державна адміністрація;

на об'єктовому рівні – керівництво ДСА України.

Відповідно до законодавства обов'язковій евакуації підлягають усі категорії населення в разі:

виникнення загрози аварії з викидом радіоактивних і небезпечних хімічних речовин;

катастрофічного затоплення місцевості;

землетрусів;

великих лісових і торф'яних пожеж;

зсувів, інших геологічних та гідрогеологічних явищ і процесів; збройних конфліктів.

Для об'єктів ДСА України надзвичайні ситуації, пов'язані з катастрофічним затопленням місцевості, великими лісовими і торф'яними пожежами, не є вірогідними.

У разі виникнення радіаційних аварій рішення про евакуацію населення, яке може потрапити до зони радіоактивного забруднення, приймається рішенням комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій відповідного рівня.

У невідкладних випадках рішення про проведення екстреної евакуації населення із зони надзвичайної ситуації або зони можливого ураження може прийняти керівник робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, а в разі його

відсутності – керівник аварійно-рятувальної служби, який першим прибув у зону надзвичайної ситуації.

Загальна тимчасова евакуація працівників у мирний час може проводитися за рішенням керівництва ДСА України та/або керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, керівника аварійно-рятувальної служби, який першим прибув у зону надзвичайної ситуації:

1) у разі пожежі – з приміщень і будівлі, у якій виникла пожежа, в інші будівлі ДСА України або на визначені безпечні ділянки території в межах територій ДСА України або суміжної території;

2) у разі раптової руйнації будівель та споруд – з будівель і споруд, що зазнали руйнації, в інші будівлі ДСА України або на визначені безпечні ділянки території в межах територій ДСА України або за їх межами – на визначені Печерською районною у місті Києві державною адміністрацією;

3) у разі виникнення надзвичайних ситуацій соціального або воєнного характеру – з територій ДСА України на визначені безпечні території Печерської районною у місті Києві державною адміністрацією.

У подальшому керівництво ДСА України може прийняти рішення про евакуацію працівників за місцем його проживання (працівники пересуваються до місця проживання самостійно пішим порядком, на громадському транспорті загального користування тощо).

Відповідальність за доведення до працівників сигналів про початок евакуації, а також про місце його тимчасового розміщення покладається на евакуаційну комісію ДСА України.

У разі виникнення надзвичайних ситуацій державного, регіонального та місцевого рівня, природного, соціального або воєнного характеру, а також надзвичайних ситуацій на об'єктах життєзабезпечення населення, до усунення небезпеки керівництво ДСА України може прийняти рішення про обмеження перебування працівників ДСА України в будівлях та на територіях ДСА України.

Розпорядження про евакуацію передається по місцевій та міській телефонній мережі, телефонній мережі мобільних операторів України.

6. Радіаційний, хімічний і бактеріологічний захист.

Радіаційний, хімічний і бактеріологічний захист організуються та здійснюється з метою створення необхідних умов для захисту працівників та об'єктів ДСА України від негативного впливу об'єктів, які мають підвищену радіаційну, хімічну та бактеріологічну небезпеку.

Із цією метою плануються і проводяться заходи щодо введення типових режимів радіаційного захисту:

1-й режим – здійснення заходів санітарно-гігієнічного характеру: герметизація службових приміщень, обмеження або заборона перебування персоналу на відкритому повітрі, періодичне вологе прибирання у службових приміщеннях, переміщення персоналу всередині будівель із нижчих поверхів на вищі (при аваріях з викидом хлору) або навпаки (при аваріях з викидом аміаку), моніторинг радіаційної та хімічної обстановки;

2-й режим – евакуація персоналу з будівель, споруд та територій об'єктів ДСА України в безпечні місця або за місцем проживання;

3-й режим – працівник застосовує індивідуальні засоби захисту;

4-й режим – укриття працівників у фонді захисних споруд цивільного захисту.

Режими встановлюються за рішенням керівництва ДСА України з урахуванням рекомендацій органів управління територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту, її місцевих (у Печерському районі м. Києва) ланок, органів і підрозділів служби цивільного захисту. Режими можуть встановлюватися окремо або сумісно.

7. Інженерний захист.

Інженерний захист працівників, об'єктів та території ДСА України здійснюється шляхом обов'язкового врахування вимог законодавства й державних будівельних норм, що діють у сфері цивільного захисту та пожежної безпеки, у містобудівній та проектній документації об'єктів будівництва, реконструкції, перепланування тощо.

Розділ III

Організація забезпечення заходів цивільного захисту та взаємодії під час ліквідації наслідків надзвичайної ситуації

1. Транспортне забезпечення.

Завдання із забезпечення автомобільним транспортом переміщення працівників ДСА України, вивозу матеріальних цінностей із зони надзвичайної ситуації можливо задіяти КП «Київпастрас» та департамент з організації розпорядження державним майном, евакуаційну комісію ДСА України.

2. Матеріально-технічне забезпечення.

Матеріально-технічне забезпечення заходів цивільного захисту в разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій здійснюється за рахунок:

сил та засобів матеріального резерву, який може бути використано для запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій об'єктового рівня.

Координація заходів з матеріально-технічного забезпечення покладається на комісію з питань надзвичайних ситуацій ДСА України.

3. Забезпечення охорони громадського порядку.

Охорона громадського порядку поблизу об'єктів ДСА України, у місцях розміщення евакуйованих (за межами об'єктів ДСА України) здійснюється підрозділами ГУ МВС України в м. Києві.

Державна охорона та пропускний режим на об'єктах ДСА України здійснюється силами та засобами підрозділів ССО.

4. Забезпечення взаємодії, взаємного оповіщення та інформування між суб'єктами забезпечення цивільного захисту.

З метою забезпечення належної організації робіт з попередження та ліквідації надзвичайних ситуацій організовується взаємодія між суб'єктами забезпечення цивільного захисту, а саме:

а) органами управління у сфері цивільного захисту державного рівня:

Кабінетом Міністрів України;

ДСНС України;

б) органами управління у сфері цивільного захисту регіонального рівня:

Київською міською державною адміністрацією, спеціалізованими службами цивільного захисту територіальної (міської) підсистеми ЄДС ЦЗ, органом управління територіальної (міської) підсистеми ЄДС ЦЗ.

ГУ ДСНС України у м. Києві;

в) органами відділів у сфері цивільного захисту місцевого рівня:

Печерською районною в м. Києві державною адміністрацією, її органами управління місцевої ланки територіальної (міської) підсистеми ЄДС ЦЗ, відділами з питань надзвичайних ситуацій цивільного захисту райдержадміністрацій;

Управлінням з організації пожежно-профілактичної діяльності у державних установах ГУ ДСНС України у м. Києві;

г) органами управління у сфері цивільного захисту об'єктового рівня:
комісія з питань надзвичайних ситуацій;

Департамент організації розпорядження державним майном.

Взаємодія органів управління і сил, що залучаються до ліквідації надзвичайних ситуацій державного, регіонального та місцевого рівнів, забезпечується уповноваженим керівником з ліквідації надзвичайної ситуації та його робочим органом управління (штабом), який зобов'язаний:

визначити органи управління та сили, які взаємодіють;

організувати порядок взаємодії та надійний зв'язок;

забезпечити взаємний обмін оперативною інформацією про обстановку, що склалася, і подальші дії між суб'єктами реагування на надзвичайні ситуації;

визначити порядок всебічного забезпечення спільних заходів та взаємного надання допомоги транспортними, інженерними, матеріальними, технічними та іншими засобами; довести до підлеглих і взаємодіючих органів управління і сил вказівки щодо порядку оповіщення, управління, зв'язку та обміну інформацією;

ужити всіх можливих заходів для підтримання безперервної взаємодії з підпорядкованими і взаємодіючими органами управління і силами, негайно відновлювати взаємодію в разі її втрати.

У разі значних, не передбачених цим планом змін обстановки й необхідності виконання нових завдань порядок взаємодії уточнюється або визначається знову.

Розділ IV

Рекомендації щодо реагування на окремі надзвичайні ситуації

1. Виникнення природних небезпечних явищ, які можуть спричинити надзвичайну ситуацію.

До природних небезпечних явищ, які можуть призвести до виникнення надзвичайних ситуацій на об'єктах ДСА України, відносяться:

снігові замети, сильна ожеледь, налипання мокрого снігу з порушенням нормальних умов функціонування структурних підрозділів ДСА України;

підтоплення території, підвальних та цокольних поверхів унаслідок інтенсивних злив та/або розтавання снігового покриву.

Для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, пов'язаних з опадами у вигляді снігу, внаслідок чого можуть виникнути снігові замети, налипання мокрого снігу, ожеледі тощо на територіях ДСА України, у разі гострої потреби, за рішенням керівництва ДСА України, до розчистки території за допомогою підручних засобів можуть бути залучені працівники структурних підрозділів ДСА України. Забезпечення таких осіб підручними засобами покладається на департамент організації розпорядження державним майном.

У разі необхідності залучення до ліквідації надзвичайної ситуації більш потужної снігозбиральної техніки інформуються відділи з питань надзвичайних ситуацій цивільного захисту районних державних адміністрацій.

У разі виникнення випадків підтоплення або затоплення територій і приміщень об'єктів ДСА України організуються заходи з евакуації матеріальних цінностей та документів із приміщень, що підтоплюються, а також відключення їх від електроживлення. Ураховуючи відсутність у ДСА України техніки, що може бути залучена для відкачки води з приміщень та територій, що підтоплюються або затоплюються, до виконання зазначених робіт залучається спеціальна техніка ДСНС України.

Координація дій з ліквідації надзвичайних ситуацій покладається на комісію з питань надзвичайних ситуацій ДСА України.

2. Виникнення пожеж (вибухів) у будівлях та спорудах, що розташовані поруч із об'єктами ДСА України.

У разі виникнення пожеж (вибухів) у будівлях та спорудах, що розміщені поруч з об'єктами ДСА України, повинно бути вирішене питання щодо необхідності евакуації працівників з будівель ДСА України. Прийняття такого рішення здійснюється за рекомендацією керівника з ліквідації надзвичайної ситуації.

Перед евакуацією працівників уживаються заходи щодо відключення від електроживлення службових приміщень, посилення охорони та пропускного режиму.

Організуються заходи з евакуації матеріальних цінностей та документів.

3. Раптове руйнування будівель і споруд (у тому числі внаслідок терористичних актів).

Першочергові заходи з реагування на надзвичайні ситуації, пов'язані з раптовим руйнуванням будівель та споруд, повинні бути спрямовані на:

повідомлення про це аварійних служб: оперативно-рятувальної служби цивільного захисту (за тел. 101), екстреної медичної допомоги (за тел. 103) та органів, що будуть проводити слідство (за тел. 102);

повідомлення про це підрозділу ССО;

інформування працівників департаментом організації розпорядження державним майном ДСА України для подальшого реагування відповідно до встановленого порядку дій;

евакуацію працівників з небезпечної зони до безпечних зон (районів), на території об'єктів, а в разі неможливості – поза її межами;

припинення енергопостачання (електро-, тепло- та водопостачання) будівлі (споруди), у якій сталася надзвичайна ситуація;

огороження небезпечної зони та припинення доступу до неї осіб, які не задіяні у проведенні аварійно-рятувальних робіт;

забезпечення безперешкодного доступу аварійних служб до місця проведення аварійно-рятувальних робіт;

організацію перевірки стану будівель та споруд, які не зазнали руйнування, виявлення в них сторонніх предметів;

організацію штабу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, включення до його складу потрібних фахівців;

посилення охорони об'єктів та пропускного режиму;

всебічне сприяння аварійним службам.

4. Аварії на об'єктових системах життєзабезпечення: електричних мережах, каналізаційних системах, тепломережах, водопровідних системах.

До ліквідації надзвичайних ситуацій на об'єктових системах життєзабезпечення залучаються відповідні комунальні аварійні служби (за договорами).

5. Виявлення вибухонебезпечних предметів, застарілих та незнешкоджених боєприпасів, інших вибухових пристроїв.

У разі виявлення вибухонебезпечних предметів, застарілих та незнешкоджених боєприпасів, інших вибухових пристроїв основні заходи повинні бути спрямовані на:

повідомлення служби ДСНС (тел. 101), керівництво ДСА України та підрозділ ССО;

евакуацію працівників з небезпечної зони до безпечних зон (районів), на території об'єктів, а у разі неможливості – поза її межами;

огороження небезпечної зони та припинення доступу до неї осіб, які не задіяні у проведенні аварійно-рятувальних робіт;

забезпечення безперешкодного доступу до місця виявлення небезпечних предметів спеціалістів піротехнічної служби та правоохоронних органів;

заборону працівникам ДСА України наближатися та доторкатися до будь-яких предметів поблизу виявлення небезпечних предметів;

організацію перевірки інших приміщень, будівель та споруд, території на предмет виявлення в них сторонніх предметів;

посилення охорони об'єктів та пропускного режиму на них.

6. Виявлення в навколишньому середовищі шкідливих забруднювальних речовин понад гранично допустиму концентрацію.

У разі виявлення перших ознак наявності в навколишньому середовищі (у службових приміщеннях, на території) шкідливих речовин (зокрема, парів ртуті) необхідно повідомити службу ДСНС (тел. 101), керівництво ДСА України та підрозділ ССО; організувати евакуацію працівників з небезпечної зони.

Подальші дії з ліквідації зазначеної надзвичайної ситуації необхідно буде здійснювати тільки за результатами проведених вимірювань та за рекомендаціями фахівців відповідного напрямку.

У разі виявлення шкідливих речовин у приміщеннях необхідно забезпечити очищення приміщень від забруднювальних речовин із залученням відповідних служб. Проводиться демеркурація приміщення (території), що була забруднена внаслідок надзвичайної ситуації.

Повернення до цих приміщень працівників здійснюється після зниження концентрації шкідливих речовин до безпечного рівня (за результатами відповідних вимірювань).

7. Виявлення джерел іонізуючого випромінювання та радіоактивних відходів.

Реагування на надзвичайні ситуації, пов'язані з виявленням джерел іонізуючого випромінювання та радіоактивних відходів, здійснюється відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 02.06.2003 № 813 "Про затвердження Порядку взаємодії органів виконавчої влади та юридичних осіб, які провадять діяльність у сфері використання ядерної енергії, в разі виявлення радіоактивних матеріалів у незаконному обігу".

Заходи щодо первинного обстеження виявленого підозрілого матеріалу (об'єкта) та попереднє встановлення меж контрольної зони в рамках компетенції, визначеної законодавством, виконують:

а) у разі надходження інформації від фізичних або юридичних осіб:

Печерська районна в м. Києві державна адміністрація;

управління з питань цивільного захисту виконавчого органу Київської міської ради (КМДА);

б) у разі коли підозрілий матеріал / об'єкт виявлено в результаті оперативно-розшукових дій органами, які провадять оперативно-розшукову діяльність:

Головне управління МВС України в м. Києві;

Головне управління Служби безпеки України у м. Києві та Київській області.

Координацію дій під час виконання заходів на місці виявлення підозрілого матеріалу/об'єкта здійснює відповідний орган місцевого самоврядування (його виконавчий орган) або в межах делегованих повноважень — місцева державна адміністрація.

У разі коли підозра про наявність радіоактивних матеріалів підтверджується, за результатами обстеження місця виявлення підозрілого матеріалу/об'єкта, комісія техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій Київської міської державної адміністрації здійснює кваліфікацію надзвичайної ситуації з подальшим вилученням та утилізацією небезпечного предмета.

8. Загроза або виникнення аварій на транспорті з викидом (виливом) небезпечних хімічних речовин поруч із об'єктами ДСА України.

Основними заходами захисту працівників у разі загрози або виникнення аварій на транспорті з викидом (виливом) небезпечних хімічних речовин поруч із об'єктами ДСА України є:

евакуація працівників із небезпечної зони;

впровадження типових режимів захисту.

Евакуації працівників із зони хімічного забруднення передбачає забезпечення їх засобами індивідуального захисту (далі – ЗІЗ), протигазами за наявності. За неможливості забезпечення працівників ЗІЗ здійснюються інші заходи щодо захисту з урахуванням фізико-хімічних характеристик небезпечних речовин.

У разі виникнення поруч з об'єктами ДСА України аварії з викидом (розливом) хлору здійснюється герметизація приміщень, працівники переміщуються на верхні поверхи будівель, у яких вони перебувають. У разі аварії з розливом аміаку працівники з верхніх поверхів переміщуються на нижчі рівні.

Евакуація працівників з будівель проводиться після забезпечення їх ЗІЗ або після усунення небезпеки отруєння. У цьому разі евакуація працівників здійснюється тільки з дозволу керівника ліквідації надзвичайної ситуації.

**Головний спеціаліст відділу забезпечення
діяльності керівництва ДСА України
управління забезпечення діяльності
керівництва ДСА України**

О. ДОРЕНСЬКИЙ